

Disciplinärende - auktoriserade revisorn A-son

Revisorsinspektionen ger auktoriserade revisorn A-son en varning.

1 Inledning

A-son har varit föremål för Revisorsinspektionens riskbaserade tillsyn. Det som framkommit har föranlett inspektionen att öppna detta disciplinärende.

Revisorsinspektionen har granskat A-sons arbete i ett aktiebolag som under räkenskapsåret 2015 bedrev fastighetsförvaltning. Bolagets B-aktie var sedan mitten av räkenskapsåret upptagen till handel vid Nasdaq Stockholms reglerade huvudmarknad, på listan för stora företag. A-son var vald revisor i bolaget tillsammans med en annan revisor, nedan kallad medrevisorn, från ett annat revisionsföretag. Arbetsfördelningen mellan dem var sådan att hela revisionsteamet, förutom A-son, kom från den andre revisorns byrå.

Revisionsberättelsen, som är daterad den 30 mars 2016, är avgiven utan modifiering, upplysning eller anmärkning.

Detta beslut är disponerat enligt följande. I avsnitt 2 redogörs allmänt för revisorers dokumentationsskyldighet och i avsnitt 3 för delar av FAR:s uttalande RevU 17 *Gemensam revision*. I avsnitten 4–8 behandlas A-sons granskningsinsatser i bolaget. Revisorsinspektionens sammanfattande bedömning och frågan om val av disciplinär åtgärd redovisas i avsnitt 9.

2 Revisorers dokumentationsskyldighet

En auktoriserad eller godkänd revisor ska enligt god revisionssed dokumentera *dels* sådana förhållanden som utgör bevis till stöd för uttalandena i revisionsberättelsen, *dels* sådana förhållanden som utgör bevis för att revisionen har planerats och utförts enligt god revisionssed. Bestämmelser om dokumentation finns i 24 § revisorslagen (2001:883) och 7–12 §§ Revisorsinspektionens föreskrifter (RIFS 2018:2) om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet¹. Dessa kompletteras av International Standard on Auditing (ISA) 230 *Dokumentation av revisionen*. Dokumentationen ska vara tydlig och sammanställd på ett överskådligt sätt. Av dokumentationen ska framgå bl.a. hur granskningen har planerats, vilken granskning som har genomförts, när granskningen har utförts, vilka iakttagelser som har gjorts och vilka slutsatser som har dragits. Underlåtenhet att fullgöra dokumentationsskyldigheten på ett riktigt sätt bedöms som allvarlig, eftersom den försvårar en analys och en tillfredsställande bedömning av arbetet i efterhand.

Den omständigheten att en revisor inte dokumenterar sina granskningsåtgärder på nu angivet sätt behöver i och för sig inte innebära att hans eller hennes granskningsåtgärder har varit otillräckliga. I ett sådant fall får dock bevisbördan anses övergå på revisorn. Det innebär att revisorn måste kunna redogöra för sin granskning på ett sådant sätt att det vid en helhetsbedömning framstår som sannolikt att de påstådda åtgärderna har utförts och att de har haft sådan inriktning och omfattning att de har kunnat tjäna som

¹ Motsvarande bestämmelser fanns före den 1 juli 2018 i 2–4 §§ Revisorsnämndens föreskrifter (RNFS 2001:2) om villkor för revisorer och registrerade revisionsbolags verksamhet.

underlag för välgrundade slutsatser. Vid en sådan bedömning beaktar Revisorsinspektionen bl.a. hur detaljerade uppgifter revisorn har lämnat om sina granskningsinsatser. Om revisorn därvid inte förmår göra den påstådda granskningen sannolik, utgår Revisorsinspektionen från att det inte har skett någon tillfredsställande granskning.

3 Gemensam revision

Som framgår av avsnitt 1 delade A-son revisionsuppdraget i det aktuella bolaget med en annan revisor som var verksam vid en annan revisionsbyrå. Det var alltså fråga om en s.k. gemensam revision.

I propositionen till 1975 års aktiebolagslag (1975:1385) kommenteras frågan om arbetsfördelning mellan revisorerna vid gemensam revision enligt följande. ”Varje revisor är i princip ansvarig för hela den granskning som ingår i revisionsuppdraget, även om det inte sällan kan anses rimligt och praktiskt ofrånkomligt att en viss arbetsfördelning sker mellan revisorerna om flera sådana finns”.²

Förarbetsuttalandet har varit utgångspunkt för FAR:s uttalanden om gemensam revision, som numera finns i RevU 17 *Gemensam revision*. Uttalandet innehåller ett antal krav som visar att en enskild vald revisors eget arbete inte får understiga en viss miniminivå.

I RevU 17 p. 1.2 konstateras att aktiebolagslagen (2005:551) inte innehåller några bestämmelser om arbetsfördelningen mellan flera revisorer och den därav följande fördelningen av ansvaret mellan dem. Det konstateras vidare att uttryckliga direktiv om uppdelningen av granskningsarbetet i regel inte heller lämnas av bolagsstämman. Av samma punkt framgår att varje revisor under eget ansvar ska göra en självständig bedömning av hela den granskning som behövs.

² Se prop. 1975:103, s. 434.

Enligt p. 1.5 i uttalandet kan den enskilda revisorns granskning variera från fall till fall men ska minst innefatta att revisorn

- deltar i planeringen av granskningen och godkänner planer för granskningens inriktning och omfattning,
- går igenom medrevisorns rapporter och viktigare arbetspapper och dokumenterar detta genom sammanfattande anteckningar och kopior av exempelvis rapporter och ifyllda arbetsprogram,
- bedömer resultatet av utförd granskning i samband med genomgången av årsredovisningen och koncernredovisningen,
- sammanställer egen grunddokumentation om företaget i form av bl.a. beskrivning av verksamheten, bolagsordning, organisationsplan, attestinstruktion och redovisningsinstruktioner, samt
- fortlöpande följer bolagets verksamhet, bl.a. genom att ta del av styrelseprotokoll, budgetar, kortperiodiska bokslut och delårsrapporter.

4 Planeringen av granskningen

Av dokumentationen kan inte utläsas om A-son deltog i planeringen av granskningen och godkände planer för granskningens inriktning och omfattning i enlighet med FAR:s uttalande RevU 17 p. 1.5, förutom att han den 18 september 2015 via e-post lämnade medrevisorn en synpunkt på valet av väsentlighetstal såsom det var beräknat i en excel-fil som han hade erhållit. I dokumentationen finns en kopia av en övergripande granskningsplan i form av ett dokument benämnt "[Bolagets namn] AB – Group Audit Instructions 1 January 2015 – 31 December 2015". En medarbetare till medrevisorn mejlade detta dokumentet till honom den 30 mars 2016, dvs. samma datum som A-son och medrevisorn åsatte revisionsberättelsen. Dokumentet innehåller medrevisorns granskningsinstruktioner till revisorerna i de i koncernen ingående dotterbolagen. Syftet med dokumentet var enligt ett inledande avsnitt att informera dotterbolagsrevisorerna

om de delar i granskningen som berörde dem och vad de förväntades utföra för arbete. Det kan inte utläsas av dokumentationen om A-son tog del av någon annan planeringsdokumentation eller godkände planeringen av revisionen i övrigt.

A-son har förelagts att kommentera dessa iakttagelser och att redogöra för de åtgärder han eventuellt vidtog vad gäller deltagande i planeringen av granskningen och godkännande av planer för granskningens inriktning och omfattning. Han har även förelagts att ange vid vilken tidpunkt han i så fall utförde åtgärderna.

A-son har uppgett följande.

Den 17 september 2015 lämnade han, efter att ha gått igenom planeringen av årets revision, synpunkter på ett första utkast till ”Group Audit Instructions”. Hans synpunkter avsåg det föreslagna väsentlighetstalet. Att han inte hade fler synpunkter berodde på att planeringen och utförandet av revisionen utfördes av ett utmärkt revisionsteam som han hade samarbetat med under många år i ett annat uppdrag som avsåg ett marknadsnoterat bolag. Teamet kände mycket väl till vilka punkter som han brukade ta upp och hade redan anpassat planeringen till att han var revisor. Han hade alltså erhållit de slutliga instruktionerna före den 30 mars 2016 och hade tillgång till dem vid flera tillfällen under revisionsarbetet, bl.a. vid revisionsmöten med medrevisorn.

Revisorsinspektionen gör följande bedömning.

Som framgår av avsnitt 3 ovan anges det i den första underpunkten i RevU 17 p. 1.5 att den enskilda revisorns granskning ska innefatta bl.a. att han eller hon deltar i planeringen av granskningen och godkänner planer för granskningens inriktning och omfattning. Av A-sons dokumentation framgår endast att han hade synpunkter på det föreslagna väsentlighetstalet såsom det var beräknat i ett av medrevisorn särskilt framtaget dokument och att han hade en kopia av de av medrevisorn framtagna instruktionerna till revisorerna i dotterbolagen. Dokumentationen visar därmed inte att han minst vidtog de åtgärder som avses i RevU 17 p. 1.5. Han har inte heller genom sina uppgifter till Revisorsinspektionen – uppgifter som är förhållandevis allmänt hållna – gjort sannolikt att han medverkade på ett adekvat sätt samband med planeringen av granskningen. Revisorsinspektionen drar därför slutsatsen att hans åtgärder i samband med planering-

en av granskningen var otillräckliga (jfr den i avsnitt 2 angivna bevisbörderegeln). Genom att inte i tillräcklig utsträckning delta i planeringen av granskningen har han åsidosatt god revisionssed.

5 Genomgång av utförd granskning

Av dokumentationen kan inte utläsas om A-son gick igenom medrevisorns rapporter och viktigare arbetspapper i enlighet med RevU 17 p. 1.5. I dokumentationen finns endast en kopia av den presentation av granskningen av årsbokslutet som medrevisorin föredrog för styrelsen och revisionsutskottet i februari 2016. Vissa dokument, såsom advokatbrev och ett excelblad utvisande övergripande värdering av bolagets fastigheter, skickades till A-son med e-post den 30 mars 2016, dvs. samma datum som han och medrevisorin åsatte sin revisionsberättelse. I dokumentationen finns över huvud taget inget material som visar att han tog del av bolagets rapport för det tredje kvartalet 2015. Han har tillställt Revisorsinspektionen kopior av e-postkorrespondens, dels mellan honom och medrevisorin, dels mellan honom och bolaget. Han har också skickat in en kopia av en presentation av medrevisorns granskning av intern kontroll från december 2015 och ett dokument där en medarbetare till medrevisorin har dokumenterat vissa konstateranden avseende bolagets rapport för det tredje kvartalet. Av dessa dokument kan dock inte utläsas inriktningen och omfattningen av utförd granskning.

Av dokumentationen kan heller inte utläsas om A-son i samband med genomgången av årsredovisningen och koncernredovisningen bedömde resultatet av utförd granskning på det sätt som RevU 17 p. 1.5 förutsätter.

A-son har uppgett följande.

Under granskningen hade han möten med medrevisorin och dennes team där teamet presenterade sina iakttagelser för honom och medrevisorin. Han och medrevisorin tog del av revisionsdokumentationen och gav instruktioner för den fortsatta granskningen. De hade också genomgångar med bolaget. När de planerade ett möte om granskningen av det tredje kvartalet hade de stora svårigheter att få till tiderna, eftersom han skulle befinna sig på tjänsteresa i Tyskland den aktuella dagen för mötet. Detta löstes genom

att han den 3 november 2015 hade ett mycket långt och detaljerat telefonmöte med medrevisorn och dennes team avseende rapporten för det tredje kvartalet. Som underlag fanns en rapport över den analytiska granskningen av rapporten. Vid mötet diskuterades förslag till förändringar och förbättringar i det av företagsledningen framlagda utkastet till rapport. Den 4 november 2015 hade medrevisorn ett möte med bolagets revisionsutskott. Medrevisorn rapporterade i efterhand till honom vad som hade förevarit under mötet. Den 10 december 2015 hölls ett möte mellan revisorerna och bolagets ekonomidirektör m.fl. avseende resultatet av årets granskning av den interna kontrollen i bolaget. Som underlag för detta möte fanns en rapport från granskningen. Den 5 februari 2016 hölls ett möte mellan honom, medrevisorn och dennes team avseende granskningen av årsbokslutet. Samma dag ägde det också rum ett möte med företagsledningen. Den 12 februari 2016 hölls ett möte mellan revisorerna och revisionsutskottet där resultatet av granskningen rapporterades. Den 17 februari 2016 föredrog medrevisorn granskningen av årsbokslutet för bolagets styrelse. Medrevisorn återrapporterade sedan till honom. Utöver detta hade han flera telefonsamtal med medrevisorn där de diskuterade uppdraget.

Vid revisionsmötena gjordes noggranna genomgångar av revisionsteamets rapporter och arbetspapper. Påståendet att han inte skriftligen har dokumenterat sin bedömning av medrevisorns och revisionsteamets arbete må vara sant, men han har definitivt gjort en bedömning. Den bedömningen var att hans medrevisor och revisionsteamet hade gjort ett utmärkt arbete.

Revisorsinspektionen gör följande bedömning.

RevU 17 p. 1.5 anger att den enskilda revisorn ska gå igenom medrevisorns rapporter och viktigare arbetspapper och dokumentera denna genomgång genom sammanfattande anteckningar och kopior av exempelvis rapporter och ifyllda arbetsprogram. Vidare ska revisorn bedöma resultatet av utförd granskning i samband med genomgången av årsredovisningen och koncernredovisningen.

A-sons dokumentation visar inte att han utförde åtgärder som motsvarar de som beskrivs i RevU 17 p. 1.5. Han har visserligen lämnat Revisorsinspektionen vissa uppgifter om möten som han säger sig ha haft med medrevisorn och företagsledningen.

Uppgifterna är emellertid allmänt hållna och medger ingen bedömning av om åtgärderna var adekvata och tillräckliga. Enligt Revisorsinspektionens bedömning har han därför inte gjort sannolikt att han vidtog åtgärder som uppfyller det som krävs enligt RevU 17 p. 1.5. Revisorsinspektionen drar av detta slutsatsen att A-son inte vidtog tillräckliga åtgärder i granskningen i detta hänseende (se avsnitt 2 om bevisbörderegeln). Det står vidare klart att han inte upprättade den dokumentation som krävs enligt RevU 17 p. 1.5. Genom att inte i tillräcklig utsträckning gå igenom utförd granskning och dokumentera denna genomgång och genom att inte heller bedöma resultatet av granskningen i samband med genomgången av årsredovisningen och koncernredovisningen har han åsidosatt god revisionsred.

6 Sammanställning av grunddokumentation

Den dokumentation som A-son har skickat in till Revisorsinspektionen innehåller ingen aktuell sammanställning av grunddokumentationen om bolaget i enlighet med den fjärde underpunkten i RevU 17 p. 1.5. Den dokumentation som finns består av ett ändringsbevis, utfärdat av dåvarande Patent- och registreringsverket år 2002, en arbetsordning för styrelsen, en instruktion för verkställande direktören samt en instruktion för rapportering från år 2003, en bolagsordning från år 2015, en attestinstruktion från år 2002, en finanspolicy från år 2003, ett dokument benämnt "[Bolagets namn] affärsidé och mål" från år 2003, ett dokument benämnt "[Bolagets namn] förvärvsstrategi" från år 2003, delårsrapporter från åren 2002 och 2003 samt en broschyr från år 2001 som beskriver bolagets dåvarande fastighetsportfölj.

A-son har uppgett följande.

Grunddokumentationen upprättades i huvudsak vid hans tillträde som revisor i bolaget år 2003. I och med att mycket av grunddokumentationen i dag finns tillgänglig i digital form, exempelvis hos Bolagsverket, har det inte funnits något behov av att hålla sammanställningen aktuell. Inaktuellt material i sammanställningen borde naturligtvis ha arkiverats.

Revisorsinspektionen gör följande bedömning.

Av RevU 17 p. 1.5 följer att den enskilda revisorn ska sammanställa egen grunddokumentation om företaget i form av bl.a. beskrivning av verksamheten, bolagsordning, organisationsplan, attestinstruktion och redovisningsinstruktioner.

A-sons dokumentation innehåller vissa handlingar som bör ingå i en grunddokumentation om företaget enligt p. 1.5. Flertalet handlingar är dock upprättade vid den tidpunkt då han åtog sig uppdraget som revisor i bolaget och kunde inte längre antas ge en adekvat bild av bolagets förhållanden. Han har anfört att mycket av grunddokumentationen i dag finns i digital form. Det står emellertid klart att en del av den saknade grunddokumentation, exempelvis attestinstruktioner och redovisningsinstruktioner, inte finns tillgänglig för alla i digital form, utan måste efterfrågas hos bolaget. Det står mot den bakgrunden klart att A-son inte har sammanställt en egen grunddokumentation i enlighet med RevU 17 p. 1.5. Genom att underlåta att göra det har han åsidosatt god revisionssed.

7 Dateringen av revisionsberättelsen

I ISA 220 *Kvalitetskontroll för revision av finansiella rapporter* finns krav på uppdragsanknuten kvalitetskontroll vid revision av börsnoterade företags finansiella rapporter. Ett revisionsföretag kan besluta att samma krav ska gälla även vid andra revisionsuppdrag. Enligt ISA 220 p. 19 ska den ansvariga revisorn fastställa att en särskild kvalitetsgranskare har utsetts för uppdraget och diskutera betydelsefulla frågor som uppstår under revisionsuppdraget, däribland frågor som identifierats under kvalitetskontrollen, med den särskilde kvalitetsgranskaren för uppdraget. Revisionsberättelsen får inte dateras förrän kvalitetskontrollen är slutförd.³

Fråga har uppkommit om den särskilde kvalitetsgranskarens genomgång var slutförd per det datum, den 30 mars 2016, som A-sons revisionsberättelse åsattes.

³ Motsvarande bestämmelser finns numera också i artikel 8 p. 1 i Europaparlamentets och rådets förordning 537/2014/EU Särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse (EU:s revisorsförordning).

I A-sons dokumentation finns ett e-postmeddelande från den särskilde kvalitetsgranskaren med en förteckning över material som denne ansåg sig behöva i samband med sin genomgång. Den särskilde kvalitetsgranskaren har i samband med sin genomgång använt en utskrift av detta e-postmeddelande för att pricka av de dokument som han erhållit. De dokument som den särskilde kvalitetsgranskaren har prickat av återfinns i A-sons dokumentation. De motsvarar till stor del de dokument som bifogats den e-post A-son erhöll från medrevisorns revisionsbyrå den 30 mars 2016, dvs. samma dag som han och medrevisorn avgav sin revisionsberättelse, och som han vidarebefordrade till den särskilde kvalitetsgranskaren den 31 mars 2016. Några av dokumenten i förteckningen har den särskilde kvalitetsgranskaren inte prickat av. Dessa dokument återfinns inte heller i A-sons dokumentation. Detta avser bl.a. medrevisorns sammanfattande interna revisionsnoteringar, dokument rörande lånesituation (löptider/räntenivåer) och en sammanfattning av medrevisorns intäktsgranskning. Enligt den särskilde kvalitetsgranskarens noteringar fanns en sammanfattning av intäktsgranskningen endast på bolagsnivå. Detta förhållande kommenterade en teammedlem på medrevisorns revisionsbyrå i det nyss nämnda e-postmeddelandet den 30 mars 2016 på följande sätt: ”När det gäller intäktsgranskningen görs det inget sammanfattande dokument utan detta dokumenteras i respektive bolag. Detsamma gäller lån och räntenivåer. Vet inte riktigt hur jag ska få till detta just nu.”

Av ett e-postmeddelande som en medarbetare till medrevisorn skickade till A-son den 30 mars 2016 kan utläsas att det ännu inte fanns något undertecknat uttalande från företagsledningen och att den som hade skickat e-postmeddelandet skulle återkomma så snart detta hade kommit in. I anteckningar som den särskilde kvalitetsgranskaren gjorde i samband med sin genomgång av dokumentationen den 29 mars angavs att uttalandet ”kommer”.

A-son har uppgett följande.

När det gäller den dokumentation som den särskilde kvalitetsgranskaren efterfrågade men inte prickade av så behandlades bolagets finansiering på ett styrelsemöte den 4 juni 2015. Material från det mötet finns i 2015 års revisionsakt. Det var en väldigt välkött koncern, inte minst från finansiell synpunkt, och man arbetade på ett välstrukturerat sätt med sin finansiering. Som revisor följde han noga att bolaget inte avvek från den

strukturerade modell som man sedan lång tid tillbaka hade arbetat med beträffande sin finansiering. När det gäller sammanfattande noteringar avseende 2015 års revision hänvisar han till den rapportering som gjordes till bolagets revisionsutskott och styrelse. När det gäller granskningen av intäkterna hänvisar han till den analytiska granskning som skedde i samband med rapporten för det tredje kvartalet, när man då hade fokus på detta.

När han som revisor skriver en önskelista över vad han vill ha för material till en revision är det en bruttolista. Hans förhoppning är att han får alla uppräknade dokument men han får ofta nöja sig med att inte få alla. Han får då göra en professionell bedömning av om han kan nöja sig med det material som han har erhållit. Den fråga som ofta ställs är om han kan utföra alternativa granskningsåtgärder som täcker in de saknade dokumenten. På samma sätt arbetar en särskild kvalitetsgranskare. Denne upprättar också en bruttoönskelista. Det är inte vid upprättandet av denna lista som denne bedömer vilka dokument som är absolut nödvändiga, utan detta görs inför hans eller hennes slutgiltiga godkännande.

Han fick uppgift från den särskilde kvalitetsgranskaren om att denne saknade uttalandet från företagsledningen. När han den 30 mars 2016 hade det slutliga telefonmötet med sin medrevisor uppgav denne att han hade erhållit det skriftliga uttalandet från företagsledningen. Men medrevisorn hade inte hade informerat sin medarbetare om detta. Uttalandet borde efter detta ha skickats via e-post till honom, för då hade han kunnat visa upp det för den särskilda kvalitetsgranskaren och få dennes godkännande. Så skedde dock inte. Så när han och medrevisorn gav klartecken till bolaget avseende det framlagda förslaget till årsredovisning hade den särskilda kvalitetsgranskaren inte sett företagsledningens uttalande. Det kom till honom senare när han med post från medrevisorn fick handlingar för underskrift. När han skrev under revisionsberättelsen och revisorspåteckningen hade han uppvisat uttalandet från företagsledningen för den särskilde kvalitetsgranskaren. Denne bekräftade då muntligen att allt var i sin ordning. Denna bekräftelse skedde alltså efter den 30 mars 2016, men före hans underskrift av revisionsberättelsen. Av hans tidrapporter framgår att han utförde arbete den 20 april 2016 med noteringen ”underskrift”. Hans uppfattning är därför att hans underskrift av revisionsberättelsen skedde detta datum.

Revisorsinspektionen gör följande bedömning.

I A-sons dokumentation saknas flera handlingar som den särskilde kvalitetsgranskaren hade efterfrågat för sin genomgång. Medrevisorns medarbetare gav samma dag som revisionsberättelsen daterades också uttryck för att han hade svårt att just då skaffa fram den begärda dokumentationen. De hänvisningar till annan dokumentation som A-son har gjort i yttranden till Revisorsinspektionen tyder på att den av den särskilde kvalitetsgranskaren begärda dokumentationen inte fanns tillgänglig per det datum som revisionsberättelsen åsattes. Utredningen visar vidare att den särskilde kvalitetsgranskaren inte fick se det begärda skriftliga uttalandet från företagsledningen förrän vid en tidpunkt som inföll efter revisionsberättelsens datering och inte förrän då – och således efter den 30 mars 2016 – muntligen gav besked till A-son att den uppdragsanknutna kvalitetskontrollen var slutförd.

A-son har alltså i strid mot gällande krav åsatt revisionsberättelsen ett datum som inföll innan den uppdragsanknutna kvalitetskontrollen var slutförd. Genom att förfara på detta sätt har han åsidosatt god revisionssed.

8 Skriftlig bekräftelse av opartiskhet och självständighet till revisionsutskottet

Av dokumentationen kan inte utläsas om A-son lämnade någon skriftlig bekräftelse till revisionsutskottet om sin opartiskhet och självständighet som revisor.

A-son har uppgett följande.

Han har utfärdat en sådan försäkran för räkenskapsåret 2016.

Revisorsinspektionen gör följande bedömning.

Enligt 9 kap. 6 b § 2 aktiebolagslagen i dess lydelse vid tidpunkten för A-sons granskning ska en revisor till revisionsutskottet årligen lämna en skriftlig försäkran om

sin opartiskhet och självständighet.⁴ Genom A-sons dokumentation och hans yttrande till Revisorsinspektionen är klarlagt att han inte lämnade någon sådan skriftlig bekräftelse till revisionsutskottet avseende räkenskapsåret 2015. Genom att underlåta det har han åsidosatt god revisionssed.

9 Revisorsinspektionens sammanfattande bedömning och val av disciplinär åtgärd

Revisorsinspektionen har funnit flera brister i A-sons granskning av ett bolag vars aktier var upptagna till handel vid en reglerad marknad. Utgångspunkten för inspektionens bedömning är att kraven på det arbete som ligger bakom en revisors uttalanden i revisionsberättelsen är särskilt höga i ett bolag som får vända sig till allmänheten för sin finansiering. Om det finns två valda revisorer, ansvarar bägge för revisionen. De har båda ett ansvar för slutresultatet av revisionen, oavsett vilken arbetsfördelning de har kommit överens om.

Revisorsinspektionens utredning visar att A-son inte har vidtagit samtliga de åtgärder som en enskild revisor som ett minimum ska utföra i samband med en gemensam revision. Han har också åsatt revisionsberättelsen ett datum som ligger före slutförandet av den uppdragsanknutna kvalitetskontrollen. Slutligen har han inte skriftligt bekräftat sin opartiskhet och självständighet till revisionsutskottet.

A-son har i nu nämnda avseenden åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. Inte minst mot bakgrund av att det aktuella bolaget vände sig till en bredare allmänhet för finansiering av rörelsen bedömer Revisorsinspektionen att det som ligger A-son till last är allvarligt. Han ska därför med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen ges en varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsinspektionen genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit justitierådet Sten Andersson, ordförande, kammarrättslagmannen

⁴ Motsvarande bestämmelse finns numera i artikel 6 p. 2 a) i EU:s revisorsförordning.

Christina Eng, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, advokaten Helena Dandenell, auktoriserade revisorn Magnus Fredmer, redovisningsexperten Claes Norberg, rådgivaren Charlotte Sandart och lektorn Jessica Östberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt avdelningsdirektören Jessica Otterstål samt revisionsdirektören Mathias Byström, som har föredragit ärendet, varit närvarande.

Sten Andersson

Mathias Byström

Hur man överklagar, se bilaga.